

Latvijas Bankas noteikumu projekts "Statistisko datu par klientu maksājumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"

Nosaukums	Statistisko datu par klientu maksājumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi
Dokumenta veids	Noteikumi
Izdošanas pamatojums	Latvijas Bankas likuma 63. panta otrā daļa
Mērķis un būtība	<p>Latvijas Bankas noteikumu projekts "Statistisko datu par klientu maksājumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" (tālāk tekstā – Noteikumu projekts) ar 2023. gada 1. janvāri aizstās pašlaik spēkā esošos Latvijas Bankas 2021. gada 11. jūnija noteikumus Nr. 195 "Maksājumu statistikas pārskatu par klientu maksājumiem sagatavošanas noteikumi" (tālāk tekstā – Latvijas Bankas noteikumi Nr. 195).</p> <p>Statistiskie dati par klientu maksājumiem nepieciešami Latvijas Bankas uzdevumu veikšanai, t.sk., lai veiktu Latvijā izmantoto maksāšanas līdzekļu uzraudzību un pārraudzību un krāpniecisko gadījumu maksājumu jomā analīzi, sagatavotu maksājumu statistiku atbilstoši prasībām, kas noteiktas Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1409/2013 par maksājumu statistiku (ECB/2013/43) un 2021. gada 26. marta Pamatnostādņē (ECB/2021/13) par maksājumu statistikas pārskatu sniegšanas prasībām (2021/832/ES), veiktu finanšu stabilitātes analīzi un informētu citas institūcijas un sabiedrību par maksāšanas līdzekļu attīstību Latvijā.</p> <p>Noteikumu projekts sagatavots, pamatojoties uz Latvijas Bankas likuma, kas stāsies spēkā 2023. gada 1. janvārī, 63. panta otro daļu, kas paredz Latvijas Bankai tiesības noteikt statistisko datu sagatavošanas un iesniegšanas prasības un kārtību, iesniegšanas termiņu, kā arī personas, kam ir pienākums iesniegt statistiskos datus, kuri nepieciešami Latvijas Bankas uzdevumu izpildes nodrošināšanai. Atbilstoši Latvijas Bankas likuma 68. panta trešajā daļā noteiktajām tiesībām Noteikumu projektā iekļauts 23. punkts, kas nosaka, ka statistiskie dati tiek glabāti pastāvīgi. Noteikumu projektā izmantotā terminoloģija saskaņota ar Latvijas Bankas likumā lietoto terminoloģiju.</p>
Leģitīmais mērķis	<p>Noteikumu leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana. Konkrēti, leģitīmais mērķis – sabiedrības labklājība – tiek sasniegts, īstenojot statistisko datu vākšanu un to izmantošanu gan Latvijā izmantoto maksāšanas līdzekļu uzraudzībai un pārraudzībai, gan krāpniecisko gadījumu maksājumu jomā analīzei, gan publicēšanai apkopotā veidā. Tādējādi ar kvalitatīvākiem statistiskajiem datiem tiek nodrošināti datu lietotāji un lēmumu pieņēmēji, kuri</p>

	<p>var vairot sabiedrības labklājību, pieņemot kvalitatīvākus, pamatotākus un uz datiem balstītus lēmumus, vienlaikus kvalitatīvāki un detalizētāki statistiskie dati maksāšanas līdzekļu uzraudzības un pārraudzības veikšanai un krāpniecisko gadījumu maksājumu jomā analīzei paaugstina kopējo sabiedrības labklājības līmeni. Savukārt leģitīmais mērķis – citu personu tiesību aizsardzība – tiek sasniegts, statistisko datu apstrādi veicot tādā veidā, kas nodrošina to konfidencialitāti un attiecīgi aizsargā statistisko datu sniedzēju tiesības un tiesiskās intereses.</p> <p>Atbilstoši Padomes 1998. gada 23. novembra Regulas Nr. 2533/98 par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka, 18. apsvērumam konfidenciāla statistikas informācija, ko Eiropas Centrālajai bankai un valstu centrālajām bankām ir jāiegūst, lai izpildītu Eiropas Centrālās bankas uzdevumus, ir jāaizsargā, lai iegūtu un saglabātu statistisko datu sniedzēju uzticēšanos.</p> <p>Ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt statistisko datu sniedzēju uzticēšanos Latvijas Bankai, Latvijas Banka statistiskos datus izmanto tikai Latvijas Bankas likumā noteikto Latvijas Bankas uzdevumu izpildei, t.sk. to uzdevumu, kuri saistīti ar Latvijas Bankas darbību Eiropas Centrālo banku sistēmā, izpildei.</p> <p>Saskaņā ar Padomes 1998. gada 23. novembra Regulas Nr. 2533/98 par statistikas informācijas vākšanu, ko veic Eiropas Centrālā banka, 8. panta 3. punktā noteikto Eiropas Centrālo banku sistēmas dalībniecēm ir jāveic visi vajadzīgie normatīvie, administratīvie, tehniskie un organizatoriskie pasākumi, lai nodrošinātu konfidenciālas statistikas informācijas fizisko un loģisko aizsardzību.</p>
Samērīgums	<p>Latvijas Banka statistiskos datus par klientu maksājumiem izmanto, lai izpildītu Latvijas Bankas likumā noteiktos Latvijas Bankas uzdevumus, t.sk. tos uzdevumus, kas saistīti ar Latvijas Bankas darbību Eiropas Centrālo banku sistēmā. Attiecīgi, ievērojot Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 28. novembra Regulas (ES) Nr. 1409/2013 par maksājumu statistiku (ECB/2013/43) un 2021. gada 26. marta Pamatnostādnes (ECB/2021/13) par maksājumu statistikas pārskatu sniegšanas prasībām (2021/832/ES) prasības, Latvijas Banka vāc statistiskos datus par klientu maksājumiem no Latvijā reģistrētām kredītiestādēm, citās valstīs reģistrētu kredītiestāžu filiālēm Latvijā, maksājumu iestādēm, elektroniskās naudas iestādēm, Eiropas Ekonomikas zonas valstīs licencētu maksājumu iestāžu un elektroniskās naudas iestāžu filiālēm Latvijā un krājaizdevu sabiedrībām, kas sniedz maksājumu pakalpojumus, saskaņā ar Latvijas Bankas noteikumiem Nr. 195. Noteikumu projekts aizstās Latvijas Bankas noteikumus Nr. 195, statistisko datu sniedzēju loku saglabājot nemainīgu. Ievērojot minēto, Noteikumu</p>

	projekta prasības ir samērīgas un pēc būtības nemaina statistisko datu par klientu maksājumiem sniegšanas prasības un kārtību. Noteikumu projektā noteiktos statistiskos datus nav iespējams iegūt citā veidā, lai nodrošinātu Latvijas Bankai ar normatīvajiem aktiem noteikto pienākumu izpildi līdzvērtīgā kvalitātē. Savukārt iespējamais privātpersonas tiesību ierobežojums ir nesalīdzināmi mazāks par ieguvumu sabiedrībai kopumā, ko sniedz statistisko datu apkopošanā iegūtie rezultāti un novērtējumi.
Spēkā stāšanās	2023. gada 1. janvāris
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	Normatīvā akta izdošana neietekmēs Latvijas Bankas budžeta ieņēmumus un/vai izdevumus.
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	Latvijas Bankas noteikumu "Statistisko datu par klientu maksājumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" izdošana, mainot izdošanas pamatu un saskaņojot izmantoto terminoloģiju ar Latvijas Bankas likuma terminoloģiju, nerada papildu administratīvo slogu statistisko datu sniedzējiem.
Saistītie dokumenti	Latvijas Bankas noteikumu projekts "Noteikumi par elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku" un "Statistisko datu par kartei piesaistītajiem maksājumiem sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi".
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Normatīvā akta projektu nav nepieciešams saskaņot ar Eiropas Centrālo banku.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	Saskaņošana nav nepieciešama, jo Noteikumu projekts nemaina statistisko datu sniedzēju loku un sniegšanas prasības un kārtību. Noteikumu projekts 2022. gada 24. maijā tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļā "Sabiedrības līdzdalība", un līdz 2022. gada 2. jūnijam par to bija iespējama sabiedrības līdzdalība. Vienlaikus par Noteikumu projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību individuāli tika informēta Latvijas Finanšu nozares asociācija, Finanšu un kapitāla tirgus komisija, Latvijas Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas iestāžu asociācija un Latvijas kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību savienība, kā arī ārpus asociācijām esošie tirgus dalībnieki, kuriem saistoša šajā Noteikumu projektā ietverto prasību izpilde.
Saskaņošanas rezultāti	Sabiedrības līdzdalības rezultātā par Noteikumu projektu netika saņemti ieteikumi, iebildumi vai priekšlikumi. Finanšu nozares asociācijas pārstāvis 2022. gada 1. jūnijā rakstveidā apstiprināja, ka asociācijai un tās pārstāvētajiem finanšu tirgus dalībniekiem nav iebildumu par Noteikumu projektu. Tādējādi Noteikumu projekts ir saskaņots bez priekšlikumiem vai iebildumiem.